انتخابات و اتفاقات

جلسه کاندیداها با رئیس مجلس

۱۷ فروردین ۸۴، جلسه شش نامزد اصولگرا با حضور غلامعلی حدادعادل در مجلس برگزار شد. در این جلسه احمد توکلی، علی لاریجانی، محسن رضایی، محمود احمدی‌نژاد، علی‌اکبر ولایتی و محمدباقر قالیباف به‌عنوان نامزدهای احتمالی اصولگرایان با غلامعلی حدادعادل به بحث و مذاکره درباره انتخابات ریاست‌جمهوری پرداختند.

عباسعلی رستمی، نماینده قوچان عنوان کرد اکثریت فراکسیون اصولگرایان به نامزدهای شورای هماهنگی گرایش دارند. وی تاکید کرد: اگرچه در حال حاضر علی لاریجانی نامزد برگزیده شورای هماهنگی است اما معرفی نامزد نهایی تابع نتایج نظرسنجی‌های قبل از زمان ثبت‌نام نامزدها است. در عین حال حسین نجابت، سخنگوی فراکسیون اصولگرایان مجلس هم خاطرنشان کرد شورای هماهنگی نیروهای انقلاب در رایزنی‌ها و مقدماتی که برای معرفی نامزد نهایی خود انجام داده به آقای لاریجانی رسیده اما به دلیل برخی مخالفت‌ها این انتخاب هنوز قطعی نیست. وی دلیل این مخالفت‌ها را مشخص نبودن آمدن هاشمی‌رفسنجانی به عرصه انتخابات دانست. در آن سوی ماجرا جبهه اصلاحات هم همچنان به رایزنی مشغول بود. رسول منتجب‌نیا، عضو شورای مرکزی مجمع روحانیون مبارز گفت در میان نامزدهای مطرح ریاست‌جمهوری که همه از نخبگان جامعه و مورد احترام هستند آقای کروبی از ویژگی‌ها و امتیازات فوق‌العاده‌ای برای مدیریت اجرایی آینده کشور برخوردار است.

برخی از نامزدها هم قصد خود را برای سفرهای انتخاباتی اعلام کردند. ازجمله علی لاریجانی که اعلام کرد به مدت چهار روز به استان‌های آذربایجان‌شرقی، زنجان و برخی از شهرستان‌های استان تهران سفر خواهد کرد و همچنین مهرعلیزاده که طی سفری به قم با برخی مراجع تقلید دیدار و گفت‌وگو کرد.

آمادگی رسانه ملی برای تبلیغات

۱۷ فروردین ۸۸، صداوسیما به‌عنوان یکی از ظرفیت‌های تبلیغاتی برای انتخابات ریاست‌جمهوری مورد توجه ویژه نامزدها است و آنها تلاش می‌کنند از این فرصت به بهترین شیوه بهره ببرند. در همین رابطه عزتا... ضرغامی، رئیس وقت سازمان صداوسیما اعلام کرد نامزدها نگران تبلیغات نباشند. رسانه ملی به اندازه کافی فرصت برایشان ایجاد خواهد کرد.

خبرها حاکی از آن بود که در تازه‌ترین بارگیری‌های انتخاباتی، حزب مشارکت، میرحسین موسوی را به عنوان نامزد مورد حمایت خود اعلام کرده است. در همین حال قدرتا... علیخانی عضو فراکسیون اقلیت مجلس با اشاره به انصراف خاتمی از کاندیداتوری و حضور همزمان دو نامزد اصلاحات در عرصه انتخابات گفت که بخشی از اصلاح‌طلبان دچار حیرانی و سرگردانی شدند. در همین زمینه مجید انصاری، دبیر اجرایی مجمع روحانیون مبارز هم خاطرنشان کرد که این مجمع هنوز درباره حمایت از میرحسین موسوی یا مهدی کروبی تصمیم نگرفته است.

ورود تشکل‌های سیاسی به مصادیق

۱۷ فروردین ۹۶، جبهه مردمی نیروهای انقلاب که به‌عنوان ائتلاف اصلی در جریان اصولگرایی مطرح است در جلسه‌ای فهرست اولیه نامزدهای مورد نظر خود را برای انتخابات ریاست‌جمهوری معرفی کرد. از عزتا... ضرغامی، سیدابراهیم رئیسی، محسن رضایی، مصطفی میرسلیم، محمدباقر قالیباف، مهرداد بذرپاش، علیرضا زاکانی، رستم قاسمی و پرویز فتاح به‌عنوان نامزدهای برتر جبهه مردمی نیروهای انقلاب یاد می‌شد. در عین حال قالیباف بیانیه‌ای منتشر کرد و گفت من هیچ درخواستی برای نامزدی نداشته و ندارم. در جریان اصلاحات البته روند متفاوت بود. شورای عالی سیاستگذاری اصلاح‌طلبان روحانی را به‌عنوان گزینه اصلی خود معرفی کرد.

جریان سوم طیف احمدی‌نژادی‌ها بودند و رئیس دولت نهم و دهم طی یک نشست خبری، تمام‌قد از بقایی حمایت کرد.

بررسی راه‌حل آزادسازی اموال ایران در سفر نخست‌وزیر کره‌جنوبی

سخنگوی وزارت خارجه درباره سفر نخست‌وزیر کره‌جنوبی به تهران بیان کرد: درخواستی از سوی سئول مطرح شد و ما از این سفر استقبال کردیم. مسائل تعیین جزئیات فنی سفر در حال اتمام است و به محض نهایی شدن، آن را اعلام می‌کنیم.

سعید خطیب‌زاده در نشست خبری در پاسخ به سوال جام‌جم خاطرنشان کرد: انتظار داریم نخست‌وزیر کره‌جنوبی که عازم ایران است، راه‌حل‌هایی برای آزادسازی منابع مسدودشده ایران در کره را با خودش بیاورد. این موضوع روابط دوجانبه را در یکی دو سال اخیر شدیدا تحت‌تاثیر خود قرار داده است.

وی گفت: این سفر می‌تواند در ارتقای روابط و برخی سوءتفاهمات کمك کند و امیدواریم نخست‌وزیر کره با دست پر و با راه‌حل‌های اجرایی و عملیاتی وارد ایران شود. خطیب‌زاده درباره اعلام رسانه‌های کره‌ای مبنی بر آزادی نفتکش کره‌جنوبی بیان کرد: موضوع کشتی کره‌ای یك موضوع کاملا متفاوت از روابط دوجانبه است.

نشست کمیسیون مشترک برجام امروز با حضور ایران و اعضای ۴+۱ در وین برگزار می‌شود

نشست کمیسیون مشترک برجام در حالی امروز در وین برگزار می‌شود که کارشناسان نسبت به طراحی غرب برای ماندگاری تحریم‌ها هشدار می‌دهند

دام «گام به گام»

گروه سیاسی

نشست کمیسیون مشترك برجام در حالی فردا برگزار می‌شود که هم مقامات ایرانی و هم مقامات برخی دیگر از کشورهای عضو برجام می‌گویند مذاکرات از بن بست خارج شده و شرایط خوبی حاکم است. اما نگاهی به مواضع مقامات ایرانی و مواضع مقامات آمریکایی نشان می‌دهد که همخوانی چندانی میان دو طرف وجود ندارد. ایران بر ضرورت برداشته شدن تحریم‌ها از سوی طرف مقابل، راستی‌آزمایی و سپس بازگشت به تعهدات تاکید دارد اما از بیانیه‌های صادرشده از سوی اروپایی‌ها و همچنین مواضع مقامات آمریکایی، بحث گام به گام استنباط می‌شود. طبیعتا اگر مذاکرات از بن بست خارج شده باشد، باید شاهد نزدیك شدن این مواضع کاملا متفاوت در وین باشیم و نهایتا ایران و سایر اعضای برجام بتوانند بر سر چگونگی رفع تحریم‌ها به نتیجه برسند. گرچه مقامات وزارت خارجه کشورمان اعلام کرده‌اند هیچ‌گونه مذاکره مستقیم و غیرمستقیمی میان ایران و آمریکا وجود ندارد اما به هر حال رابرت مالی، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران قرار است امروز در وین حضور داشته باشد و طبیعتا جلساتی که با مقامات اروپایی خواهد داشت، بر رویکرد آنها در مذاکرات با ایران تاثیرگذار خواهد بود. به‌ویژه این‌که اروپایی‌ها بعد از روی کار آمدن بایدن، همگرایی بیشتری با آمریکا پیدا کرده‌اند. در چنین فضایی، این نگرانی وجود دارد با توجه به اختلاف زیادی که میان مواضع ایران و آمریکا در خصوص روند احیای برجام وجود دارد، این بن بست چگونه گشوده خواهد شد. چراکه تجربه امضای برجام در سال ۹۴، خاطره خوبی در این زمینه به یادگار نگذاشته و در آن مقطع، گرچه دو طرف توانستند به توافق دست یابند اما ادامه مسیر، مشکلات زیادی را آشکار کرد.

این نگرانی‌ها در میان نمایندگان مجلس هم وجود دارد و با وجود این‌که در روزهای گذشته سید عباس عراقچی، مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای و معاون سیاسی وزیر خارجه با حضور در کمیسیون امنیت ملی در این‌باره توضیح داد، اما همچنان ابهامات زیادی وجود دارد و همین مساله باعث شد تا در جلسه‌ای که دیروز با دعوت احسان خاندوزی، رئیس کارگروه مقابله با تحریم مجلس شورای اسلامی و با حضور برخی نمایندگان از جمله علیرضا زاکانی، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس و ابوالفضل عمویی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس برگزار شد، به این ابهامات پرداخته شود.

در روزهای گذشته مقامات کشورمان بارها تاکید کرده‌اند سیاست جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات جدید، همان سیاست روشنی است که از سوی رهبر معظم انقلاب تبیین شده است، یعنی رفع کامل تحریم‌ها از سوی آمریکا، راستی‌آزمایی از سوی ایران و در صورت تایید رفع تحریم‌ها، ایران به تعهدات برجامی باز خواهد گشت. عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر خارجه کشورمان در همین زمینه گفته است: «آنچه که ما در وین و در کمیسیون مشترك دنبال می‌کنیم، دقیقا مبتنی بر مواضع قطعی نظام است که توسط رهبر معظم انقلاب و مسؤولان کشور، بارها اعلام شده است؛ خواسته و شرط ما این است که آمریکا اول همه تعهدات برجامی خود را انجام دهد و همه تحریم‌هایی را که اعمال کرده، بردارد. بعد از آن ایران راستی‌آزمایی می‌کند و در صورت تایید، به تعهدات خود برمی‌گردد.»

با این‌حال مواضع مقامات آمریکایی، غیر از این را نشان می‌دهد و حتی جدیدترین موضع‌گیری رابرت مالی، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران حکایت از اصرار مقامات آمریکایی به پروژه گام به گام دارد.

به گزارش فارس، نماینده ویژه آمریکا در امور ایران در مصاحبه‌ای مدعی شده در صورتی که ایران به برجام بازگردد، بیش از ۵۰۰ تحریمی که دولت ترامپ پس از خروج از برجام علیه ایران اعمال کرده، برداشته خواهد شد. نماینده آمریکا در امور ایران در گفت‌وگو با شبکه پی‌بی‌اس، نشست وین را نخستین گام توصیف کرد و گفت مسیر سختی در پیش است.

رابرت مالی گفت: «از طریق شرکای اروپایی به دنبال مشخص کردن گام‌هایی هستیم که برای بازگشت ایران و آمریکا به برجام مشخص شود. دولت بایدن گفته است که آماده بازگشت دوجانبه به برجام است.»

> گرچه دو طرف در ظاهر درباره شکست سیاست فشار حداکثری و بازگشت دوجانبه به برجام اتفاق‌نظر دارند، ولی تناقض در بیانیه کشورهای اروپایی و مواضع مقامات آمریکا و ایران نشان می‌دهد تفاهم و تلقی مشترکی درباره جزئیات این دو موضوع نزد طرفین وجود ندارد

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس

علاوه بر مواضع مقامات آمریکایی، بیانیه‌ای که روز جمعه در پایان نشست مجازی کمیسیون مشترك برجام از سوی اتحادیه اروپا صادر شد، باعث ایجاد ابهاماتی شده است.

مرکز پژوهش‌های مجلس با اشاره به برگزاری جلساتی برای بررسی این ابهامات در گزارشی اعلام کرده است: «بررسی دقیق بیانیه پایانی نشست روز جمعه و انطباق آن با مواضع ایران و آمریکا، نشان از ابهام جدی درباره پروسه آغازشده دارد.» در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با اشاره به مواضع قاطع مقامات وزارت خارجه مبنی بر رد طرح گام به گام آمده است: «با این حال، آنچه در بیانیه پایانی نشست ذکر شده است، رویکرد متفاوتی داشته و حاکی از وجود یك طرح «مدالیته» برای احیای برجام و برگزاری نشست حضوری میان اعضای برجام برای توافق درباره گام‌های متقابل دو طرف است که آمریکا نیز به‌صورت جداگانه در حاشیه این نشست حضور خواهد داشت و از طریق یك «هماهنگ‌کننده» (مسؤول سیاست خارجی اتحادیه اروپا یا نماینده او) با دیگر اعضای برجام در تعامل خواهد بود.»

مرکز پژوهش‌های مجلس براساس مفاد بیانیه پایانی نشست کمیسیون برجام و موضع‌گیری مقامات دو طرف، این موارد را به پنج دلیل برخلاف سیاست قطعی جمهوری اسلامی ایران و قانون اقدام راهبردی مجلس شورای اسلامی دانسته است. نخست آن‌که به‌رغم تاکید ایران بر ضرورت لغو همه تحریم‌ها از سوی آمریکا، اظهارات مقامات آمریکایی از جمله سخنان رابرت مالی، نشان می‌دهد که آمریکا حاضر به رفع «همه» تحریم‌ها نیست.

دوم آن‌که لفظ «مدالیته» در بیانیه پایانی نشست مجازی کمیسیون برجام یا تعبیر «طراحی اقدامات متقابل» که در توییت وزیر خارجه ایران مورد اشاره قرار گرفته است یا عبارت «مجموعه‌ای از گام‌های متقابل اولیه» که از سوی وزارت خارجه آمریکا مطرح شده، همان الگوی بازگشت گام به‌گام است با این تفاوت که احتمالا دو طرف در قالب بیانیه‌های جداگانه، مجموعه اقدامات و گام‌های خود را به‌صورت یکجا فهرست کرده و اجرای موازی و هم‌زمان آن را آغاز خواهند کرد. این طرح در عمل فرآیند راستی‌آزمایی تحریم‌ها توسط ایران را به یك اقدام صوری تبدیل می‌کند. مرکز پژوهش‌های مجلس همچنین از اقدامات شتابزده و نیز مغفول ماندن نقش مجلس شورای اسلامی در مذاکرات جدید به عنوان دو دلیل دیگر در مغایرت تحولات اخیر با سیاست‌های ابلاغی جمهوری اسلامی ایران یاد کرده است.

رفع دغدغه‌ها از طریق طی مسیر قانونی

این‌گونه ابهامات باعث شده تا نمایندگان مجلس در روزهای گذشته در نشست‌هایی به بررسی مسائل مرتبط با مذاکرات کمیسیون مشترك برجام بپردازند. در همین زمینه روز یکشنبه نشستی میان اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیدعباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر خارجه برگزار شد و دیروز هم به دعوت احسان خاندوزی، رئیس کارگروه مقابله با تحریم مجلس، جلسه‌ای با حضور برخی نمایندگان مجلس برگزار شد. دغدغه اصلی در تمام این جلسات این است که گرچه دو طرف در ظاهر درباره شکست سیاست فشار حداکثری و بازگشت دوجانبه به برجام اتفاق‌نظر دارند، ولی تناقض در بیانیه کشورهای اروپایی و مواضع مقامات آمریکا و ایران نشان می‌دهد تفاهم و تلقی مشترکی درباره جزئیات این دو موضوع نزد طرفین وجود ندارد.

بر همین اساس مذاکره‌کنندگان کشورمان در مذاکرات امروز و احتمالا روزهای آینده، باید تجربه‌های مذاکرات قبلی را مدنظر داشته و اسیر بازی‌های سیاسی که میان آمریکا و اروپا جریان دارد، نشوند. علاوه‌بر ضرورت تاکید مذاکره‌کنندگان ایران بر لغو همه تحریم‌ها در روند آینده، توجه به پیچیدگی‌های تحریم‌ها نیز ضروری است و باید مسیری اتخاذ شود که علاوه‌بر رفع تحریم‌ها به لحاظ حقوقی، زمینه برچیده شدن عملیاتی آنها نیز فراهم شود و ماجرای لغو تحریم صرفا روی کاغذ انجام نشود. تمام این مراحل از طریق رایزنی و مشورت نزدیك نهادهای داخلی کشورمان ممکن است و طبق مواد (۶) و (۷) قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها، راستی‌آزمایی اجرای تعهدات طرف‌های مقابل با نظارت مجلس انجام خواهد شد و توقف گام‌های کاهش تعهد هسته‌ای از سوی دولت با مجوز مجلس صورت می‌پذیرد.

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی خبر داد

تعیین ملاك‌های راستی‌آزمایی رفع تحریم‌ها از سوی مجلس

فتاح غلامی
سیاسی

مذاکرات هسته‌ای مرتبط با برجام وارد فاز جدیدی شده و طرف‌های گفت‌وگو از شکسته‌شدن بن بست مذاکرات صحبت می‌کنند. در عین حال نگرانی‌هایی در خصوص تحقق رفع کامل تحریم‌ها از سوی آمریکا وجود دارد. ابوالفضل عمویی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی مجلس از جلسات نمایندگان برای تعیین ملاك‌های راستی‌آزمایی رفع تحریم‌ها می‌گوید.

همزمان با دور جدید مذاکرات هسته‌ای میان ایران و سایر اعضای برجام، شاهد برخی ابهامات هستیم و اعضای کارگروه مقابله با تحریم مجلس شورای اسلامی، دیروز در جلسه‌ای به بررسی این ابهامات پرداختند. آخرین مسائل مطرح در کارگروه مقابله با تحریم در خصوص تحولات اخیر چیست؟

دستور کار کمیته مقابله با تحریم در این ایام درواقع تبیین نوع مواجهه با تحریم‌هایی است که در دوره ترامپ طراحی و اجرا شد و همچنان آمریکایی‌ها بر ادامه آن اصرار دارند. سیاست کشور در موضوع تحریم‌ها این است که آمریکا باید کلیه تحریم‌ها را لغو کند و نهایتا باید این لغو از سمت ایران مورد راستی‌آزمایی قرار گیرد و بعد از آن است که جمهوری اسلامی می‌تواند به تعهدات خود برگردد. خود موضوع لغو تحریم هم جزو مباحثی است که شیوه‌های مختلفی درباره آن وجود دارد. یك نگاه مربوط به لغو تحریم‌ها، حقوقی است. یعنی از این زاویه مورد ارزیابی قرار می‌گیرد که این تحریم مبنای حقوقی دارد و قانونی برای آن در نظر گرفته‌شده یا یك دستور اجرایی از سوی مقامات دولت آمریکا برای آن صادر شده است. یا این‌که در فهرستی ارائه‌شده که در آن یك شرکت، نهاد یا افراد ایرانی مورد تحریم قرار گرفته‌اند. راهکار موجود این است طرف مقابل از طریق حقوقی این تحریم‌ها را لغو کند. ولی واقعیت این است که ما در مورد لغو موثر تحریم صحبت می‌کنیم، اما در بسیاری از مواقع، لغو تحریم صرفا روی کاغذ انجام می‌شود. یعنی روی کاغذ تحریم لغو می‌شود، اما در اجرا با شیوه‌های مختلف از طریق دستورالعمل‌ها، فضاسازی رسانه‌ای و همکاری نکردن، تحریم‌ها باقی می‌ماند. الان نگاه ما در کمیته تحریم این است که ملاك‌هایی را برای رفع تحریم طراحی کنیم. یعنی موضوع تحریم را فراتر از ریشه‌های حقوقی باید مورد ارزیابی قرار داد و آثار آن را در حوزه عمل ببینیم. از این جهت است که اخیرا پیرو مباحث کارگروه مقابله با تحریم، نامه‌ای به امضای دکتر خاندوزی تنظیم شد که برابر با آن نامه، ما این رویکرد را تقویت کردیم که فقط نباید به موضوع رفع تحریم‌ها از منظر حقوقی نگاه کرد. هرچند که زیرساخت اعمال تحریم‌ها می‌تواند حقوقی باشد، ولی لزوما با رفع موانع حقوقی، رفع تحریم‌ها به صورت عملی تحقق نمی‌یابد. در همین خصوص با بسیاری از کارشناسان اقتصادی به گفت‌وگو نشستیم و فعالان اجرایی را دعوت کردیم که جلسات به صورت هفتگی ادامه دارد و سعی می‌کنیم ملاك‌هایی را برای راستی‌آزمایی تحریم‌ها بیابیم.

در چنین شرایطی و با توجه به تحولات اخیر و موضوعاتی که در عرصه رسانه‌ای و سیاسی تحت عنوان احتمال بازگشت آمریکا به برجام مطرح می‌شود، دست‌اندرکاران سیاست خارجی چه رفتاری را باید در پیش بگیرند تا از تکرار تجربیاتی که در برجام اتفاق افتاد، جلوگیری شود؟

انتظار ما این است که در مذاکرات پیش رو، طبق آنچه گفته شده، مواضع اصولی جمهوری اسلامی ایران با تاکید بر موضوع لغو تحریم‌ها و راستی‌آزمایی پس از آن پیگیری شود. این خواسته اساسی ایران است و فکر می‌کنیم که برای پیگیری این خواسته به‌حق، ملت ما چندین سال فشارهای زیادی را تحمل کردند، بنابراین مقاومت آنها این ارزش را دارد که همچنان به ایستادگی ادامه دهیم و مطالبات بحق ملت ایران را پی بگیریم.

یکی از موضوعاتی که این روزها در عرصه سیاسی مطرح است، مبحثی تحت عنوان سیاست گام به گام بازگشت به تعهدات برجامی از سوی آمریکا است و با وجود این‌که مقامات وزارت خارجه بارها چنین طرحی را رد کرده‌اند، اما اصرار مقامات آمریکایی بر این طرح باعث ایجاد نگرانی‌هایی شده است. آیا در جلساتی که در روزهای اخیر با آقای عراقچی داشته‌اید، این ابهامات را مطرح کرده‌اید؟ پاسخ چه بوده است؟

جلسه ما با آقای دکتر عراقچی حول بررسی آخرین تحولاتی بود که در مذاکرات کمیسیون مشترك برجام رخ داده است. رویکرد گام به گام که در برخی از رسانه‌ها مطرح شده، منافع ملی ایران را تضمین نمی‌کند و از این جهت مورد قبول و پذیرش ما نیست. آقای عراقچی هم در جلسه مشترکی که داشتیم، تاکید کرد که تیم مذاکره‌کننده ایران رویکرد گام به گام را دنبال نخواهد کرد. رویکرد گام به گام اشکالاتی دارد. اول این‌که می‌تواند ما را وارد پروسه‌ای کند که حضور آمریکا را در ۴+۱ به صورت غیرقانونی رسمیت ببخشد. با برداشتن یك گام نباید انتظار داشت که جمهوری اسلامی ایران واکنش نشان دهد، چون ما صبوری خودمان را در اجرای برجام قبلا نشان داده‌ایم و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ۱۵ گزارش خود این مساله را تایید کرده است. بنابراین رویکرد گام به‌گام قابل پذیرش نیست و به گفته آقای عراقچی، وزارت خارجه و تیم مذاکره‌کننده نیز به هیچ‌وجه زیر بار این مساله نمی‌رود.

مجلس شورای اسلامی در فرآیند جدید چه نقشی را ایفا خواهد کرد؟

تحریم از دید ما موضوع یک بخشی نیست و بخش‌های مختلف کشور را در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و بین‌المللی تحت‌تاثیر قرار داده است. از همین جهت به همت مرکز پژوهش‌های مجلس، قبل از تشکیل مجلس یازدهم، جلساتی تحت عنوان کمیته بررسی و مقابله با تحریم برگزار شد که ایده‌های مختلفی در آن مورد بررسی قرار می‌گرفت. در همین جلسات، جزئیات اقدامات تحریمی آمریکا مربوط به دوره ترامپ و همچنین راه‌های مقابله با آن پیگیری می‌شد. این مساله در مجلس یازدهم با رویکرد جدی‌تری تقویت شد. هم از کمیسیون‌های مختلف مجلس خواسته شد که نمایندگانی را برای حضور در جلسات معرفی کنند و هم این‌که برخی افراد به تناسب علاقه و تخصصی که نسبت به موضوع داشتند، به تناسب جلسات شرکت می‌کردند و باعث تقویت و غنابخشی محتوای مباحث مطرح در جلسات می‌شدند. در جلساتی که برگزار شد؛ ما ایده‌های مختلفی را شنیدیم و با چالش‌های جدید کشور برای مقابله با تحریم را بررسی کردیم و راهکارها را دیدیم.

چه راهکارهایی در حوزه داخلی و خارجی برای مقابله با تحریم وجود دارد و چه تدابیری در این‌باره می‌توان اندیشید؟

کشور در برابر مقابله با تحریم دو رویکرد کلی را دنبال می‌کند. در حوزه داخلی تاکید این است که تحریم‌ها باید خنثی شود. یعنی اثر منفی تحریم‌ها بر ساختار اقتصادی، اداری و اجرایی دولت کاهش پیدا کند که بخشی از آن بر موضوعاتی مثل تولید داخل و رفع موانع تولید تمرکز پیدا می‌کند. اما از منظر بیرونی و بین‌المللی، نوع مواجهه کشور، رفع تحریم است. بر این اساس باید مقابله کرد و دیدگاه‌هایی برای مواجهه با تحریم ارائه داد. در این‌باره باید به نحوی با طرف‌های تحریم‌کننده ایران یا کشورهایی که با تحریم جمهوری اسلامی همراهی می‌کنند، مواجه شویم که بتوانیم آنها را وادار کنیم مسیر فشار بر ایران را تغییر دهند. در مجلس با همین نوع نگاه در بحث رفع تحریم، قانون اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها طراحی شد و ما اثرات اجرایی این قانون را دیدیم. این مصوبه اثرات مثبتی را در تقویت قدرت اجرایی کشور ایجاد کرد. همچنین در حوزه‌های دیگر مثل عرصه‌های اقتصادی، ما رویکرد خنثی‌سازی تحریم را پی‌می‌گیریم.